

BULLETIN

OUŠKO

Vánoce 2007

íslo 2 ½

OBSAH

Vánoční pozdrav redakce.....	4
Ach, Vánoce! <i>Esej na vrub Vánoc</i>	5
Rozhovor s Jiřím Pavlicou z Hradištanu.....	7
Vánoční mra? Ale ne... <i>Vánoční asociace</i>	12
Narodil se Kristus Pán.....	14

VÁŽENÍ PÁTELÉ,

vítáme Vás všechny na tradičním Vánočním koncertu Kantilény na Petrově.

Dostává se Vám do ruky mezi číslo 2 1/2 našeho sborového bulletinu UCHO. Protože je menší, tedy rozsahem nikoli duchem, a o Vánocích se všichni rozžijeme, nazvali jsme toto vydání Ouškem.

Chtěla bych milého tenáče upozornit speciálně na poslední stránku. Abyste nemuseli otáčet, prozradím Vám rovnou, co se tam nachází. Na poslední stránce naleznete celý text té nejstylovější a nejkrásnější koledy – *Narodil se Kristus Pán* v podání slok, jak je zpívá Kantiléna. Většina posluchačů zná tradici konečného společného závěru této koledy na konci celého koncertu, a tudíž je tato skutečnost nepřekvapí. Leč pro koho by možná mohlo překvapit, že zná sloky jinak, než je zpíváme, a mohl by mít dojem, že si na konci zazpívat nemůže a to by byla škoda. Ne,

to nedopustíme. Zpívejte z plna hrdla, nebojte se a nestyďte se, a to nejen proto, že jsou Vánoce, ale proto, že se prostě dobře cítíte.

Za celou redakci UCHA a dnes i OUŠKA přeji všem rodičům, přátelům a posluchačům Kantilény ty nejkrásnější a nejveselejší Vánoce a celý rok 2008 ve znamení úspěchu a zdraví. Splňte přání, nechť pro Vás nejsou jen předmětem doufání, ale uskutečňují se v pravidelných intervalech. Těšíme se na setkání s Vámi po celý další rok na koncertech Kantilény.

Za kantilénskou redakci
bulletinu UCHO

Kateřina Kunzfeldová
lenka sboru

ACH, VÁNOCE!

Esej na vrub Vánoc

Tlačící se lidé, nepotřebné krámy pod stromem a rodinné hádky z ponorkové nemoci.

Ve filmech to vždy vypadá úplně jinak, že? Všechny problémy se vyřeší, rodiny jsou spokojené a šťastné, nevádí, že nemáme drahé dárky, hlavně, když jsme spolu. Kam na to jen ti scenáristé chodí. I když...

Pamatujete si, když jste byli malí, bylo to úplně něco jiného, Vánoce byly něco víc, něco kouzelného, něco, na co jsme se tenkrát těšili celý rok, něco, co bylo mnohem lepší než narozeniny. Vánoce totiž neprožíváte sami. Všichni lidé kolem, rodina, přátelé i potenciální nepřátelé jsou ve stejné situaci. Ano, te zapomínám na Světky Jehovovy a další sekty a náboženství, která neví, o co přicházejí. Není skvělé, že člověk nemusí být v tlačí na cokoli a stejně že slavit Vánoce?

No dobře, slavit, přejít, u každého je to jiné. Ale nevím,

že může být člověk, který opravdu nenávidí Vánoce... Samozřejmě, v davu nákupních horek Vám každý řekne, že by tenhle svátek nejraději zrušil a klidně pracoval, než procházel tímto peklem. Ze zoufalství se pak nakupují i ty nejhorší/nevkusnější/nepraktičtější věci, prakticky cokoli, co se dá vyměnit za peníze. Z toho vznikají sbírky DVDček, oblečení a knih, které pak zabírají už tak dost utlé bytů normálních lidí. Pro normálních? Dobře. Normálně majetných. Těba já přepočítám, které ze dvojice přání „podkolenky – byt z dopisu pro Ježíška“, se mi vyplní. A spodní prádlo se přece hodí vždycky.

Shánění a nakupování dárků ale není to jediné, čím bychom si mohli Vánoce spojovat. Co takhle hromadné vraždy kapra a kácení mladých, nevinných stromků? Nebudu krutá, tradice je tradice. Je docela úsměvné, jaké tradice to vlastně jsou. I v dnešní, takzvané moderní době se stále upínáme ke starým dobrým časům. Dár-

ky byly sice v podobě různých hraček a potravin, ale přesto na nás tato doba stále působí příjemněji než dnešní hon za komercí.

trnáct druhů cukroví. To zní trochu jako sci-fi, že? Doma se mi suší dva druhy cukroví, z toho například jednoho spojívá v rozpuštění karamel a jejich následného ztuhnutí do jiného tvaru s jednou přísadou navíc. A vanilkové rohlíčky, samozřejmě. Ale znám lidi, kteří si stále dávají práci s pipláním setech nejsložitějších vánočních mlsů. Zdobení okoládou, několik vrstev krémů, slepování marmeládou, vykrajování podivných tvarů. Chutná to cukroví pak lépe? Určitě! A aby toho nebylo málo, tak z každé strany slyšíme nejlepší recepty, jak povánočně zhubnout... Copak se o Vánocích tak moc mluví? Copak je uždibování cukroví (osobně neznám nikoho,

kdo by ho zvládl sníst opravdu velké množství, ano, náš mrazák je trochu jako vzorkovník různých rožníků), dva veškeré bramborový salát, kapr a možná ta husa nebo kačena nic tak extrémního, aby se musel pročišťovat organismus jako po otravě alkoholem? Neříkám, že to neprobíhne...

Ale stejně! Všechny ty dietky a cvičení, no pardon, ale pár dní sezení doma nezaviní ubohý zdravotní stav lidského pokolení.

Ale já se těším. Přes všechny ty nepřelíší Vánoce mě přející v cí, které jsem právě vyjmenovala, se moc těším. Na tu skvělou rutinu zdobení stromku a věnoštění žování si na ten přišerný rýžový krápník, který je prostě nerozbitný, na mamino nekoně dlouhé balení dárků, na tátovo zazvonění, signál, kdy se napjatě vypravíme ke stromku, i když už jsme všichni skoro čtvrt století staří, a rozbalování dárků. Neotech našich, těch, co jsme darovali. Tedy vlastně Ježíšek...

Eva Hradilová
studentka MU

ROZHOVOR S JIŘÍM PAVLICOU Z HRADIŠŤANU

Ve vánočním Oušku Vám přinášíme rozhovor s primášem muziky Hradišťan panem Jiřím Pavlicou. Kantiléna měla možnost vystupovat s Hradišťanem a Filharmonií Brno na předvánočních koncertech 21. a 22.12. 2007 v Besedním domě. To vše se odehrálo pod taktovkou Jakuba Kleckera.

Pane Pavlico, jak jste se dostal v roce 1978 k vedení Hradišťanu?

Dostal jsem se k tomu dříve než v roce 1978. Ale uvádím to proto, že zakladatel Hradišťanu Jaroslav Staněk, po kterém jsem to převzal, v tom roce zemřel. Takže to byla taková logická kontinuita předání sílcí.

Jak jste se dostal k tomuto hudebnímu žánru? Je to odraz rodinného zázemí nebo místa, kde jste vyrůstal?

Nejdříve mě ovlivnilo zpívání doma s maminkou. Dalším vlivem bylo školství. Prošel jsem „liduškou“, konzervatoří, akademií a hudební vědou. To mě logicky poznamenalo. Těm neopomenutelným prvkem bylo i místo bydliště. Narodil jsem se a vyrostl ve Starém

Městě u Uherského Hradiště, tedy v srdci Slovácka, regionu žijícím lidovou tradicí. Ovlivnilo mne tedy jak místní prostředí, tak profesionální hudební práce, a proto se rád pohybuji mezi žánry.

Jakým stylem u vás probíhá výběr hrát?

Vyhlásíme konkurz, vybereme ty nejlepší a pak je zkušební doba. Dělali jsme to tak, že jsme

vybrali dva a oni se jistou dobu stídali. Hodně záleží na tom, jak se lidé sžijí osobnostně a lidsky. Praxe ukáže, kdo lépe zapadne.

Diváci a především diváci zaznamenali v poslední době mladého Míšu.¹ Tak by mě zajímalo, zda to byl z vaší strany dejme tomu mediální tah? (smích)

Ne, to vůbec ne. Měli jsme tam ty dva kluky a Michal byl zkrátka zajímavý, no a když je navíc populární... (smích)

Co vás vedlo ke spolupráci s Kantilénou?

Chtěl jsem spolupracovat se sborem, který je na úrovni a který zvládne zazpívat i náročnější věci. Takový sbor existuje v Brně, a tím je Kantiléna. Prvotním impulsem bylo naplánování vánočních koncertů. S Jakubem jsme si řekli, že by bylo dobré se setkávat i jinak, proto byl naplánován koncert na Velehrad.

Jak vám vyhovuje Jakub Klecker jako dirigent?

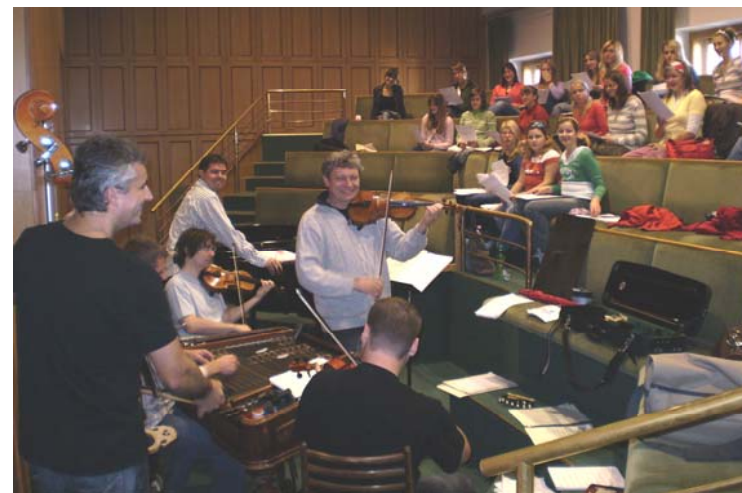
Myslím, že si rozumíme. My jsme už několikrát měli možnost se setkat. Samozřejmě, čím častěji se lidé pracovní stýkají, tím je proces sblížení a obrušování intenzivnější, je to stejné jako v životě. Spolupráce s Jakubem je výborná a já jsem spokojen.

Nebáli jste se zpočátku, že Kantiléna nezvládne folklorní žánr?

Ne, vůbec ne. Vždycky tam máme nějaký posun v interpretaci a každý přinese kus sebe. Nelpím na formálním přednesu, protože mi jde především o obsah věci. Sdělení je u mě vždy na prvním místě. Rád nechávám na interpretech, aby se vyjádřili svým výrazovým jazykem. V tom průběhu „obrušování“ v tšinou vznikne nový a ojedinelý tvar.

Hodláte i v budoucnu zadržet do vašich plánů spolupráci s Kantilénou?

Řekl bych, že ano. Máme s Jakubem už jakousi vizi, ale nepředvíháme. (smích)

Hradištan na zkoušce s Kantilénou v Besedním domě (15.10. 2007)

Máte nějakou radu, jak ještě lépe sladit Kantilénu s Hradištanem?

Ne, to se poddá samo. To záhy poznáte, jak myslím já a celý Hradištan. A my zase poznáme, jak myslíte vy.

Zpívat naturelem musí být obrovská dřina. Jak si udržujete hlasivky?

Zpíváme různě, ale v tšinou tím „natur“ hlasem. My z toho zas takovou vědu neděláme. Leccos o tom víme a každý si určitou hlasovou pravou prošel. Pochopitelně si každý potom najde způsob, jak si ten

hlas šetřit. Je to individuální přístup.

Máte před koncertem nějaký rituál? Například Kantiléna si před koncertem prochází partituru. Dáte si například skleničku dobrého vína?

Rád říkávám, že jsme soubor individualit a klub sólistů, který je dobré stmelovat. Jsou to přece jen už zralí lidé a každý má svůj prostor a svůj způsob koncentrace před vystoupením. Rozhodně je to něco jiného v pětici lidí než v pětici 60, jak je tomu u Kantilény. U vás se jistě kolektivní myšlení musí

¹ Michal Krystýnek, člen Hradištanu, 2. housle, zpívá v 8. ČE Bulletin Ouško

Zleva: Roman Gill (viola-kontry, zp v), Dalibor Lesa (kontrabas, zp v), Jiří Pavlica (1. housle, zp v), Milan Malina (cimbál, zp v), Alice Holubová (zp v), David Burda (klarinet, flétny, zp v), Michal Krystýnek (2. housle, zp v)

udržovat i určitými vnějšími mechanismy. My se v souboru známe už natolik, že poznáme na tom druhém i jistá duševní rozpoložení, a podle mých gest už ostatní vídí, jak ta vystoupení budou probíhat. Tím, že jsme spolu sehraní a umíme jakoby spolu dýchat, tak při živém koncertu si mohu dovést i gesta i vybočení, která bych jinak neudělal.

Které generace jsou vašimi nejastějšími návštěvníky?

Máme více publikum městské než vesnické, více publika vysokoškolského a středního, a to napříč generacemi. Chodí na nás dochodci s vnoučaty, teenageři, lidé duchovní, založení i naopak ti spíše pragmatičtější. Obecně bych ale mohl říci, že na nás chodí vzrostlá a duchovníjší publikum.

Nemáte obavu o pocit, že s nástupem populární hudby jsou lidovost a folklor odsunovány na vedlejší kolej?

Ani ne, vidím to jako zákonitý proces vzdalování se a přibližování „kořením“, který se v určitých vlnách opakuje. Dnešní svět se díky mediálním a komunikačním propojením neustále „zmenšuje“, kulturní unifikuje a vykořeňuje. To ovšem vyvolává reakci a lidé začínají pociťovat potřebu objevování svých kořenů. Toto uvědomování si vlastní identity dnes reprezentuje etnická hudba nebo tak zvaná „world music“, ale „návraty“ k vlastním kořenům se dnes objevují ve všech hudebních žánrech.

Do čeho jsem se, že jste autorem divadelní a filmové hudby. Které z vašich děl byste zmínil? Na které z nich jste nejvíce hrdý?

Z těchto filmových asi *Král ozvěny*, potom *Příští život dubu*, to jsem získal i nějakou cenu v bývalé Jugoslávii. A napsal jsem třeba takovou malou vánoční mši *Missae brevis pastoralis* pro soprán, tenor, smíšený sbor a komorní orchestr. Dále jsem napsal *Oratorium smíru*, které čeká na svoji revizi, na kterou se vrhnu po Novém roce. Je to

skladba pro soprán, alt, tenor, bas (sólový), pro smíšený sbor, dva recitátory a pro velký symfonický orchestr. Texty jsou v pěti jazycích (od staroegyptštiny, latiny, přes staroslověnsku...). Zatím poslední v této sérii byl projekt „Chvění“.

Práv na projekt „Chvění“ s podtitulem „Suita dialog“ jsem se chtěl zeptat. Na internetových stránkách jsem se dočetl, že jste na tom spolupracoval mimo jiné i s Filharmonii Brno a Petrem Altrichterem. Jak se vám s ním spolupracovalo a proč jste zvolil právě toto téleso?

Ono to bylo trošku jinak. Byl jsem osloven Symfonickým orchestrem hlavního města Prahy FOK, abych pro ně připravil celovečerní program. Vytvořil jsem suitu *Chvění* a jim se zamlouvala. Premiéra byla na festivalu Smetanova Litomyšl se Symfonickým orchestrem FOK, potom pražské premiéry byly ve Smetanovské síni v Obecním domě také s FOK. V Litomyšli dirigoval Rastislav Štúr, který se pár dní před pražskou premiérou těžce zranil při autohavárii, a tehdy

dokonale profesionálně „zasko-
il“ Petr Altrichter. A když
zaal Petr Altrichter dirigoval,
vznikl nápad suitu *Chvění* re-
prízovat i v dalších velkých
mstech. Když to mlo být
v Brně, tak provozit FOK
do Brna, když je tu vynikající
Filharmonie Brno? Koncert
v Janákově divadle v Brně
se podařilo natočit, sestříhat,
a CD je na světě.

**Práv probíhá advent, svátky
klidu a míru. Moje otázka je
prostá. Chcete si o Vánocích
od sebe odpočinout nebo trá-
víte i svátky společně?**
Správná otázka. Po adventních
a vánočních koncertech, které
ukončíme 26. prosince na Vele-
hradě, zcela zákonitě chceme
ten volný čas vnovat svým
rodinám. Tudíž si i vzájemně
od sebe odpočinout.

Děkujeme za rozhovor.

Tereza Dvořáková
s přípravou pomáhala
Lucie Karafiátová
lenky sboru

VÁNOČNÍ MÝSLIČKY ALE NE...

Vánoční asociace

Když jsem byla hodně malá,
každý rok jsem u Štěpána dove-
rně ve věšákě nad rybníčkem
polévkou. Rodiče mi tenkrát říkali,
že to oko přece jíst nemusím.
Ta hlava plovoucí po mém ta-
lím mě děsí. A navíc, nikdy
mi nebylo příjemné, když mě
u jídla někdo pozoroval. O ně-
kolik let později jsem se dozvě-
děla, že přece se rybníček
polévka vyrábí, a definitivně se
rozhodla ji nikdy nejíst.

Babička se rozčílila, že nepe-
čeme. „Jak se to asi naučíš,
když nepečíš?“ „Já bych klidně
i pekla! Jenže to není jen tak,
pečet. Na pečeni je potřeba ta
správná nálada. Klidně mohou
jít a koupit Heru, mouku a po-
věreč loupat ořechy. V tom
ten problém nevidí. Mě schází
motivace, víš? Já nemám pro
koho pečet. Připadá mi, že pečet
proto, abych Ti mohla donést
cukroví, je tak trochu jako nosit
dříví do lesa...“

Jsem od přírody trochu skep-
tik. Přeci to, že některé tradice
jsou léty prověřené neznamená,
že je budu slepě následovat.
Z víry v existenci toho
Ježíška, který nosí dárky, mě
vyvedli poměrně brzy a když
jako dítě zjistíte, že vám lhali,
není pak tak snadné zase
v něho uvěřit.

Trapas! Ve škole se provalilo,
že kromě výjimečného mate-
matického talentu zvládnou
zazpívat pár jednoduchých
melodií. A tak tam stojím u
okovitého umělého stromku,
před sebou mám lehce zrud-
lé obličejové rodičův spolu-
žák a se skupinkou podob-
ně nadaných dětí v Tichou
noc.

A tak se pokaždé těším na těch
pár posledních dnů starého
roku. I letos to vypadá, že bu-
dou stát za to. Festival pohá-
dek vystřídá karneval příbuz-
ných a známých. Veselé to
bude určitě. Slovo klidné je ve
spojitosti s Vánocemi spíše
takový oxymoron. Ale i přes
všechny výhrady, které k tomu
svátkům mám, jsem za ně

vděčná. Jsem ráda, že na ná-
m stromku stojí vánoční strom,
i když je trochu křivý. Mám
radost ze všech SMSek, i když
mi zahlcují paměť telefonu
a pohlednice mi připadají tak
nějak trvanlivější. Děkuji za
každého člověka, který v mém
životě tento rok byl, kterého
jsem potkala a s velkou láskou
vzpomínám na ty, co rozhazují
shora sněh.

Vánoce jsou svátky štěstí.
Toho, které si v tom honu
za dárky, cukrovím a nešp-
pinatějším kaprem snad ani
neuvdomujeme. Štěstí, že
kolem nás přetrvávají tradice.
Štěstí, že ve svém dosahu má-
me lidi, kterým máme možnost
cukroví péct a udělat jim radost
těmi všemi. A někdy z nás
mají to velké štěstí, že už jsou
velcí a mohou trvat na svém
rozhodnutí nejíst rybníček.

Ty nešpínatější Vánoce!

Jana Kalousová
studentka JAMU

NARODIL SE KRISTUS PÁN

Narodil se Kristus Pán, veselme se,
z rže kvítek vykvet nám, radujme se!
Z života istého, z rodu královského,
nám narodil se!

Jenž prorokován jest, veselme se,
ten na sv t poslán jest, radujme se!
Z života istého, z rodu královského,
nám narodil se!

lov enství naše, veselme se,
rá il vzítí na se, radujme se!
Z života istého, z rodu královského,
nám narodil se!

Goliáš oloupen, veselme se,
lov k jest vykoupen, radujme se!
Z života istého, z rodu královského,
nám narodil se!

*Veselé Vánoce a všechno
nejlepší v novém roce*

přeje

Jakub Klecker a Kantiléna

Kantiléna o.p.s.

Komenského nám stí 8
602 00 Brno

eská republika

I O 27663515

DI CZ-27663515

KB a.s., Brno-venkov,

.ú.: 35-4424580297/0100

tel.: +420 541 225 934

mobil: +420 731 603 629 (Ji í Hirsch)

fax: +420 541 219 917

e-mail: sbor@kantilena.cz

www.kantilena.cz